

Силабус навчальної дисципліни
«Фразеологічні аспекти перекладу з англійської мови»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
Освітньо-професійна програма	Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Мова навчання	Англійська
Семестр	IV
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Борис Дмитро Петрович , кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	Курс «Фразеологічні аспекти перекладу з англійської мови» знайомить студентів із поняттям аспектного перекладу фразем різного рівня семантичної злитності. Аналізований спектр теоретичних проблем включає відтворення англійських композиційних (фразеологічні сполучення, перифрастичні кліше, формули і сентенсеми) та некомпозиційних (ідіоматичних) фразем із позицій семантико-перекладознавчого підходу, а також способи досягнення еквівалентності з акцентом на метафоричних трансформаціях у вигляді метафоризації, деметафоризації та реметафоризації. Практична частина курсу спрямована на формування в студентів базових навичок передачі англійських фразем українською, застосовуючи текстоцентричний підхід.
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: практичні заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.

Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	1) <i>успішне опанування курсів</i> із другої іноземної мови, ділової української мови для перекладачів, теорії і практики письмового перекладу з першої іноземної мови на 2-му курсі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; 2) <i>знання теоретичних основ</i> лінгвістичних дисциплін, а саме: вступу до мовознавства, вступу до перекладознавства.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою вивчення навчальної дисципліни «Фразеологічні аспекти перекладу з англійської мови» є формування у студентів професійної перекладацької компетентності в роботі з фразеологічним матеріалом шляхом їх залучення до опанування професійно орієнтованих знань і виконання завдань, які забезпечують зрозумілість, логічність, послідовність, ясність, змістовність, об'єктивність, інформативність, точність перекладу текстів із фразеологічним компонентом із англійської мови на українську та з української мови на англійську у професійній діяльності.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінно верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення загальної системи знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технології здорового способу життя.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.
- Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз мовних одиниць.
- Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Здатність до організації ділової комунікації.
- Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати їх у професійній діяльності.
- Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови та культури.
- Володіння граматикою, лексикою і фонетикою другої іноземної мови на рівні B2 (Загальна компетенція).
- Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу.
- Здатність представляти результати наукового дослідження, дотримуючись правил академічної комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі гуманітарних наук.
- Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мовні особливості, мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучання до здорового способу життя.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

- Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуацій
- Розрізняти основні способи досягнення еквівалентності, які застосовуються в процесі ві
- Демонструвати соціокультурні знання про країни мов, що вивчаються, у процесі міжкул
- Розпізнавати та адекватно відтворювати основні типи англомовних фразем українською
- Оперувати основними лінгвістичними термінами у контексті мовознавчих і зіставних до
- Демонструвати базові знання основних перекладознавчих термінів із дисципліни.
- Відтворювати різні типи англомовних фразеологічних одиниць українською мовою.
- Здійснювати самостійно пошукову бібліографічну діяльність у процесі перекладу тексту
- Вибирати і застосовувати основні дослідницькі методики й інструменти, які є типовими

Навчальна логістика (тематичний план)	Модуль 1.
	Тема 1. Фразема як проблема перекладу: визначення та характеристики. Тема 2. Відтворення ідіом. Тема 3. Відтворення фразеологічних сполучень. Тема 4. Відтворення перифрастичних кліше. Тема 5. Відтворення формулем. Тема 6. Відтворення сентенсем. Модульна контрольна робота.

Система оцінювання результатів навчання

Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Форми та критерії оцінювання студентів:

Контроль результатів навчання студента здійснюється у формі **поточного, модульного та підсумкового** семестрового контролю (заліку). Оцінювання на заліку здійснюється за 4-бальною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

- поточний контроль

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру (семестрове оцінювання). Семестрове оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної роботи студента

Студент вичерпно і повністю засвоїв теоретичний матеріал, володіє перекладацькою термінологією з відповідної теми і демонструє відмінні вміння (допускається 1-3 помилки) адекватного перекладу «з аркуша» незнайомого тексту з англійської мови українською, а також вдало здійснює письмовий переклад	«відмінно»
Студент добре володіє теоретичними знаннями і без суттєвих труднощів ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та демонструє добрі	«добре»

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

знання перекладацької термінології і в цілому адекватного перекладу «з аркуша» незнайомого тексту з англійської мови українською, допустивши при цьому 4-5 помилок, що суттєво не змінюють зміст тексту, що перекладається.	
Студент має прогалини у теоретичних знаннях з відповідної теми і недостатньо ілюструє вивчені мовні чи перекладознавчі явища відповідними прикладами та демонструє задовільні знання перекладацької термінології, перекладу незнайомого письмового тексту «з аркуша» з англійської мови українською, допускає пропуски та відхилення від змісту оригіналу, граматичні та стилістичні помилки (від 6 до 10 помилок), які докорінно не змінюють зміст тексту, що аналізується.	«задовільно»
Студент має суттєві прогалини у теоретичних знаннях із відповідної теми і не може проілюструвати викладені теоретичні явища прикладами, не володіє базовою перекладацькою термінологією, не може перекласти незнайомий текст «з аркуша» з англійської мови українською, допускає пропуски та відхилення від змісту оригіналу, граматичні та стилістичні помилки (більше 10 помилок), які суттєво змінюють або спотворюють зміст тексту, що перекладається.	«незадовільно»
Неявка на практичні заняття	«0»

- модульний контроль

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання в межах годин, відведених на практичні заняття.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів.

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

Повна і правильна відповідь на теоретичне запитання та повністю виконане практичне завдання.	«відмінно»
Правильна відповідь на теоретичне запитання з несуттєвими помилками та майже повністю виконане практичне завдання.	«добре»
Часткова відповідь на теоретичне запитання та частково виконане практичне завдання.	«задовільно»
Поверхнева відповідь на теоретичне запитання та частково виконане або невиконане практичне завдання.	«незадовільно»
Неявка на МКР	

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру (аудиторна та самостійна робота) і рейтингового балу за МКР.

- підсумковий семестровий контроль

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі заліку.

Залік

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий

рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік, і в разі успішного складання їм виставляється оцінка **“зараховано”** в 4-бальній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку **“незараховано”**, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка **“незараховано”** в 4-бальній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його підсумковий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку

<ul style="list-style-type: none"> повна і правильна відповідь на два питання та бездоганно або добре виконане практичне завдання 	«зараховано»
<ul style="list-style-type: none"> повна і правильна відповідь на одне теоретичне питання, часткова відповідь на інше теоретичне питання та виконане практичне завдання; достатня відповідь на теоретичні питання з деякими неточностями та виконане практичне завдання 	
<ul style="list-style-type: none"> поверхнева відповідь на теоретичні питання та виконане практичне завдання; часткова відповідь на теоретичні питання та виконане зі значними зауваженнями практичне завдання 	
<ul style="list-style-type: none"> правильна, але неповна відповідь на теоретичні запитання та невиконане практичне завдання; поверхнева відповідь на теоретичні запитання та невиконане практичне завдання; відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання і неповністю виконане практичне завдання. 	«не зараховано»

Організація оцінювання:

Поточне оцінювання у формі усного та письмового опитування проводиться з 1-го по 14-й тижні навчання.

Модульна контрольна робота – 15-й тиждень навчання.

Підсумкове оцінювання: залік – під час екзаменаційної сесії

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих

	<p>слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Борис, Д. П. (2022). <i>Sociocultural aspects of translation: theory and practice</i>. Київ: Видавничий центр КНЛУ. 2. Корунець, І. В. (2017). <i>Theory and practice of translation</i>. Вінниця: Нова книга 3. Мамрак, А. В. (2017). <i>Вступ до теорії перекладу</i>. Київ: Центр учбової літератури. 4. Прошина, З. Г. (2019). <i>Теория перевода: учебное пособие для вузов</i>. Москва: Издательство Юрайт. 5. Сидорук, Г. І. (2009). <i>Translation theory foundations: Coursebook</i>. Київ: КОНДОР. 6. Скребкова-Пабат, М. А. (2020). <i>Практикум з теорії та практики перекладу</i>. Львів: Новий світ-2000. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бордюк, Л. В. (2018). <i>Translation as intercultural communication: English-Ukrainian practice</i>. Львів: Львівська політехніка. 2. Борис, Д. П. (2022). <i>Onomastic aspects of translation: theory and practice</i>. Київ: Видавничий центр КНЛУ. 3. Карабан, В. І. (2003). <i>Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі (вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську): підручник</i>. Вінниця: Нова книга. 4. Корунець, І. В. (2008). <i>Вступ до перекладознавства: підручник</i>. Вінниця: Нова книга. 5. Нестеренко, Н. М. (2006). <i>A course in interpreting and translation: посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів</i>. Вінниця: Нова книга. 6. Федоров, А. В. (2002). <i>Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы): учебное пособие</i>. Москва: Издательский Дом ФИЛОЛОГИЯ ТРИ.
<p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. An Encyclopædia Britannica Company. (n.d.). <i>Merriam-Webster's Dictionary</i>. Retrieved from https://www.merriam-webster.com/. 2. Collins. (n.d.). <i>Collins English Dictionary</i>. Retrieved from https://www.collinsdictionary.com/. 3. Google. (n.d.). Google Перекладач. Retrieved from https://translate.google.com/. 4. Oxford University Press. (n.d.). <i>Oxford Learner's Dictionaries</i>. Retrieved from https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/. 5. Pearson. (n.d.). <i>Longman Dictionary of Contemporary English Online</i>. Retrieved from https://www.ldoceonline.com/. 	